

Minister Obrony Narodowej

Mariusz Błaszczak

BMON-WSiW.0503.1527.2023
Warszawa, 06 listopada 2023 r.

Pan dr hab. Marcin WIĄCEK
RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

ePUAP

dotyczy: 22. Karpackiego Batalionu Piechoty Górskiej

Szanowny Panie,

w nawiązaniu do pisma (WZF.7050.5.2023.TO) z dnia 21 sierpnia 2023 r., dotyczącego wizytacji 22. Karpackiego Batalionu Piechoty Górskiej w Kłodzku (dalej 22. bpg) przeprowadzonej przez pracowników Wydziału ds. Żołnierzy i Funkcjonariuszy Biura Rzecznika Praw Obywatelskich w dniu 25 maja 2023 r., proszę o przyjęcie poniższej informacji wobec zagadnień poruszonych w przedmiotowym wystąpieniu.

NADGODZINY

Rozważając kwestię wymiaru czasu służby żołnierza i rekompensat za ponadnormatywny czas służby, należy uwzględnić specyfikę służby wojskowej. Nadgodziny i odpłatność za nie w innych służbach mundurowych związane są – co do zasady – z nagłymi zdarzeniami losowymi (np. pożar, wypadek). Odmienna jest jednak kwestia np. ćwiczeń poligonowych, które są planowane z dużym wyprzedzeniem.

Zawodowa służba wojskowa jest szczególnym rodzajem służby publicznej, dlatego jej wymiar nie powinien być oceniany jedynie w ujęciu matematycznym, lecz z uwzględnieniem zadań służbowych oraz okoliczności ich realizacji. Charakter prawny pełnienia zawodowej służby wojskowej wprost łączy się z koniecznością dyspozycyjności, poświęcenia i realizacji zadań służbowych, także w czasie ponadnormatywnym.

W odniesieniu do realizacji zadań ochronnych w POLLOG HUB Jesionka oraz na granicy, nadgodziny nie są naliczane, co wynika z zapisów art. 275 ust. 4 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (*Dz.U. z 2022 r. poz. 655 ze zm.*) zwanej dalej ustawą. Wykonywanie zadań związanych z ochroną granicy Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie ochrony niepodległości państwa, niepodzielności jego terytorium lub zapewnienia bezpieczeństwa i nienaruszalności jego granic wypełnia kryterium realizacji zadań szczególnie istotnych dla Sił Zbrojnych. Dodać należy, że za wykonywanie zadań wskazanych powyżej żołnierze otrzymują diety określone w § 10 ust. 4 pkt 4 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 6 lipca 2022r. w sprawie należności pieniężnych żołnierzy zawodowych za przeniesienia, przesiedlenia i podróże służbowe (*Dz. U. z 2022 r., poz. 1464 z późn. zm.*). Zmiana dokonana w ww. rozporządzeniu, która weszła w życie z dniem 12 września br. zwiększyła czterokrotnie dietę przyznawaną żołnierzom w związku z realizacją wskazanych powyżej zadań.

Natomiast żołnierze wykonujący zadania służbowe w ramach akcji promocyjnych wojska w soboty i niedziele, mają udzielany czas wolny, który ewidencjonuje się w „Księgach wykonywania przez żołnierzy zawodowych zadań służbowych w wymiarze przekraczającym tygodniową normę czasu służby oraz udzielanie za nie czasu wolnego od służby”. W tym miejscu należy zaznaczyć, że w 22. bpg nie stwierdzono przypadków braku możliwości korzystania z ww. uprawnień.

DOBROWOLNA ZASADNICZA SŁUŻBA WOJSKOWA

Zgodnie z art. 451 ustawy żołnierze zawodowi otrzymują 80% uposażenia za okres przebywania na zwolnieniu lekarskim. Natomiast w przypadku gdy m.in. przyczyną zwolnienia jest choroba powstała w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby, żołnierze zachowują prawo do 100 % uposażenia.

Powyższa regulacja ma na celu zmianę zasad ustalania wysokości uposażenia w okresie choroby, w ten sposób aby zbliżyć regulacje obejmujące służby mundurowe do systemu powszechnego oraz zwalczać pojawiające się nadużycia w materii zwolnień lekarskich. Jednocześnie przyjęto rozwiązanie, zgodnie z którym środki pieniężne uzyskane z tytułu wypłaty pomniejszonego uposażenia za przebywanie żołnierza zawodowego na zwolnieniu lekarskim zwiększają wysokość funduszu na nagrody uznaniowe dla żołnierzy zawodowych, którzy zastępują tych żołnierzy w czasie ich nieobecności w służbie.

Ze względu na rodzaj i charakter dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej, która w swojej istocie polega na swoistym „przyuczeniu” konkretnej osoby do „wykonywania zawodu” żołnierza zawodowego, Ustawodawca w art. 484 ust. 1 ustawy przyjął, że w okresie choroby, urlopu i zwolnienia od zajęć służbowych żołnierz zachowuje prawo do pobieranego ostatnio uposażenia i innych należności pieniężnych, z uwzględnieniem powstałych w tym okresie zmian, mających wpływ na wysokość uposażenia zasadniczego lub na prawo do dodatków i innych należności pieniężnych.

W wytycznych Szefa Centralnego Wojskowego Centrum Rekrutacji w sprawie postępowania z żołnierzami dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej przebywającymi na długotrwałym zwolnieniu lekarskim określono, że zasadne jest skierowanie do wojskowej komisji lekarskiej, w celu określenia aktualnej zdolności do służby wojskowej, żołnierza którego nieobecność w związku z jego stanem zdrowia przekracza jeden miesiąc. Natomiast w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności w służbie, żołnierz po zakończeniu postępowania dyscyplinarnego karą dyscyplinarną wynikającą z art. 362 ust. 1 pkt 1-6 ustawy zostaje przeniesiony do rezerwy pasywnej.

SZKOLENIE REZERWY

W kwestii powoływania żołnierzy rezerwy na szkolenia wojskowe przede wszystkim należy wskazać, że w przypadku gdy żołnierz rezerwy, któremu doręczono kartę powołania nie może stawić się do odbycia ćwiczeń wojskowych w terminie i miejscu określonym w tej karcie (również z powodów zdrowotnych) niezwłocznie winien zawiadomić o tym fakcie właściwego terytorialnie Szefa WCR. W dniu stawiennictwa do jednostki wojskowej żołnierz podlega weryfikacji pod kątem stanu zdrowia przez lekarza. Na podstawie jego orzeczenia, przedstawiciel WCR, również obecny w jednostce wojskowej w dniu powołania, w przypadku stwierdzenia poważnego schorzenia, urazu, który trwale dyskwalifikuje z udziału w ćwiczeniach, może kierować żołnierza na komisję lekarską celem ustalenia kategorii zdolności do służby wojskowej.

Odnośnie do kwestii wymogu niekaralności osób przyjmowanych do Legii Akademickiej warto podkreślić, iż powołanie na szkolenie Legii Akademickiej następuje przez dostarczenie karty powołania wydanej przez Szefa WCR ochotnikowi. Zgodnie ze wzorem wniosku o powołanie w trybie ochotniczym do odbycia szkolenia wojskowego w Szkołach Legii Akademickiej, ochotnik pod rygorem odpowiedzialności prawnej za składanie fałszywych informacji, oświadcza czy był karany oraz czy prowadzone jest wobec niego postępowanie karne. Dodatkowo do wniosku o powołanie do zawodowej służby wojskowej po ukończeniu

modułu podoficerskiego lub oficerskiego Legii Akademickiej dołącza się zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego, które stanowi formę formalnej weryfikacji.

STAN OBIEKTÓW ORAZ DRÓG I CHODNIKÓW WIZYTOWANEJ JW

Zapewniam, że stale czynione są starania w zakresie poprawy infrastruktury obiektów wojskowych. Niemniej jednak, ze względu na koszt oraz obowiązujące procedury w zakresie wydatkowania środków, realizacja przedsięwzięć remontowych jest rozłożona w czasie. Co istotne, wskazany w piśmie kontener służby dyżurnej parku sprzętu technicznego, zostanie wymieniony w trybie pilnym z zasobów 21 Brygady Strzelców Podhalańskich.

UPOSAŻENIE, DODATKI I ŚWIADCZENIA SOCJALNE

System motywacji finansowej dla żołnierzy zawodowych jest sprawą podlegającą ciągłej analizie. Mając na uwadze zapewnienie konkurencyjności uposażeń żołnierzy zawodowych, w szczególności na tle wynagrodzeń występujących na rynku pracy oraz uposażeń innych służb mundurowych, przez ostatnie lata wielokrotnie dokonywano podwyżek uposażenia zasadniczego żołnierzy zawodowych, ze szczególnym uwzględnieniem okresu 2016 r. – do chwili obecnej. W szczególności podwyżki uposażeń zasadniczych, które obowiązują od dnia 1 marca 2023 r., również bezpośrednio przełożyły się na wzrost dochodów żołnierzy zawodowych. Odnosząc się do kwestii wysokości różnic pomiędzy poszczególnymi stawkami uposażenia warto zauważyć, że aktualny kształt tzw. „tabeli uposażeń” uwzględnia postulaty zgłaszane w tym zakresie przez organy przedstawicielskie żołnierzy zawodowych.

KWALIFIKACJA DO 22. bpg.

Odnosząc się do przedstawionej propozycji przeprowadzania testu sprawnościowego informuję, że nabór w 22.bpg prowadzony jest zgodnie z zasadami obowiązującymi we wszystkich jednostkach wojskowych. Jednakże mając na uwadze specyfikę jednostki, w celu podniesienia poziomu wyszkolenia specjalistycznego oraz wyrównania poziomu sprawności fizycznej nowo przyjętych żołnierzy, zaplanowano zajęcia doskonalące ze wspinaczki górskiej.

Z wyrazami szacunku

z up. Wojciech SKURKIEWICZ

Sekretarz Stanu

/dokument podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym/